

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל כא"ב תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

מבחן לסיום אולפן א'

חלק א' – הבנת הנקרא

(סדרה 139 – גרסה ב')
מאי 2012

משך הזמן לחלק א': שעה ורבע

אין להשתמש בחומרי עזר

פרטים אישיים:

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

מספר זהות: _____

שם האולפן: _____ שם המורה: _____

מקום האולפן (שם העיר, הקיבוץ וכו'): _____

בהצלחה!

הציון: _____



כל הזכויות שמורות

ירושלים – תשע"ב



קטע ב': (10 נק' בסה"כ)


חג השבועות

חג השבועות הוא חג בן יום אחד, והוא חל 50 יום לאחר חג הפסח ב-ו' בחודש סיוון.

חג השבועות הוא אחד מ-3 הַהַגְלִים (החגים) שעליהם כתוב בתורה: פסח, שבועות וסוכות. בחגים האלה מצווה (צריך) לעלות לירושלים.

לחג השבועות יש מספר שמות:

* חג השבועות – מפני שסופרים שבעה שבועות מחג הפסח עד לחג השבועות.

* חג הקציר – כי בעונה הזו קצרו (לקחו) את החיטה  והביאו ממנה לבית המקדש בירושלים.

* יום הביכורים – החקלאים הביאו לבית המקדש את הפרי הראשון – הבכור שגדל באדמות שלהם.

* חג מתן תורה – לפי המסורת ביום הזה קיבלו בני ישראל את התורה.

בחג השבועות יש מספר מנהגים: נשאים ערים ולא הולכים לישון בלילה של החג כדי ללמוד תורה בליל חג מתן תורה. למנהג הזה קוראים 'תיקון ליל שבועות'. בחג השבועות אוכלים מאכלי חלב. לפי המסורת כאשר קיבלו ישראל את התורה והבינו שאסור לאכול בשר וחלב, הם אכלו רק מאכלי חלב עד שלמדו איך להכין בשר כשר. בחג השבועות קוראים את 'מגילת רות', מפני שסיפור המגילה קרה בעונת הקציר.

יש מנהג שהתחדש בארץ ישראל והוא טקס הביכורים: בקיבוצים רבים הולכים הילדים עם סלים מלאים בפירות ובירקות, וכולם חוגגים בשירה ובריקודים את סוף עונת הקציר כמו שעשו כאשר בית המקדש היה קיים.

תרגיל: ענו על השאלות לפי הקטע:

(2 נק')

1. פרטים על חג השבועות:

תאריך החג: _____

שמות נוספים של החג: _____

(8 נק')

2. השלימו את הטבלה:

מהם המנהגים של חג השבועות	מהן הסיבות למנהגים?



קטע ג': (10 נק' בסה"כ)

סיפורו של בית הכנסת בקייב

במרכז העיר קייב, בירת אוקראינה נמצאים בנייני הממשלה ובתי המשפט. ביניהם נמצא בניין, שהיום הוא 'המרכז היהודי' בעיר. הבניין עבר שינויים רבים במשך השנים, ורק לאחרונה הצליחו יהודי קייב לקבל אותו בחזרה. הם הקימו שם מחדש את המרכז לתרבות יהודית ואת בית הכנסת.

הבניין נבנה ב-1898 על-ידי לזר ברוצקי, אחד מעשירי העיר היהודיים, ושימש כבית הכנסת הגדול של קייב. ב-1929, בזמן השלטון הקומוניסטי, נסגר בית הכנסת הגדול והמפואר, והפך למועדון פועלים.

לאחר מכן הוקם בו התיאטרון העירוני. ספרי הקודש הוחרמו (נלקחו), וארון הקודש נהרס. כאשר כבשו הגרמנים הנאצים את העיר, הם לא הרסו את הבניין, אלא הכניסו לתוכו בעלי חיים בעיקר סוסים. בשנת 1955 שוב התחלפו "דיירי הבניין". הפעם, אנשי תיאטרון הבובות של קייב השתמשו בבניין.

כשקיבלה אוקראינה עצמאות, החליט הנשיא ליאוניד קרבצ'וק להחזיר את כל הבניינים, שהחרימה הממשלה הקומוניסטית, לבעלים החוקיים, אבל בניין בית-הכנסת לא הוחזר לקהילה היהודית. היהודים בקייב החליטו לפנות לבית המשפט, ולפתוח במאבק (מלחמה) משפטי שנמשך שנים רבות. רק בשנת 1996 קיבלה הקהילה היהודית את הבניין, כדי להקים בו את המרכז הקהילתי היהודי ואת בית הכנסת. במרכז לתרבות היהודית מתכנסים היהודים בשבתות, בחגים ובאירועים שונים. חדר-אוכל גדול שנמצא במרכז הקהילתי, מספק (נותן) ארוחות חמות ליהודים נזקקים (עניים).

תרגיל: ענו על השאלות לפי הקטע:

1. לאילו מטרות שימש בניין בית-הכנסת בעבר? (4 נק')

- א. _____
- ב. _____
- ג. _____
- ד. _____

2. בשורות 2-3 כתוב: **"...ורק לאחרונה הצליחו יהודי קייב לקבל אותו בחזרה"**. (6 נק')

- א. מה דרשו יהודי קייב מהממשלה האוקראינית? _____
- ב. מדוע היה צורך לפנות לבית המשפט כדי לקבל את הבניין? _____
- ג. איך משתמשים בבניין היום? _____



קטע ד': (10 נק' בסה"כ)

מעובד ניקיון למנהל בכיר

כשאליושה גליקשטרן עלה לישראל מאוקראינה עם משפחתו בשנת 1990, הוא תכנן לעצמו קריירה של פסנתרן. אלא שמהר מאוד הוא הבין שייאלץ להתאים את עצמו למציאות החדשה. "כ-50% מהעולים ידעו לנגן ורצו להקים להקה", מספר גליקשטרן בחיך. "כך נוצר היצע גדול של מוסיקאים, ואני הבנתי שעליי לחפש מקצוע אחר". בין העבודות הזמניות שהוצעו לעולה החדש בן ה-17, שסיים רק 8 שנות לימודים באוקראינה, הייתה גם עבודה בניקיון בחברת ההיי-טק 'מיקרונט', שהייתה אז חברה חדשה. "סבתא שלי שמעה על העבודה הזאת בגן הציבורי בשיחות פנסיונרים, ואפשר להגיד שאפילו כעובד ניקיון התקבלתי בפרוטקציה..."

תוך כדי עבודה שאל אותו אחד הבעלים של החברה, אם הוא מוכן לנסות לעבוד בהלחמת רכיבים (חיבור חלקים). לאחר שבוע הוחלט שמישהו אחר ימלא את מקומו בעבודות הניקיון... אליושה למד לתקן חלק מהתקלות במחשב והפך לאחד העובדים המיומנים במפעל. לאחר כשנתיים הוחלט לצרף אותו גם לצוות הפיתוח. תחילה הוא נכח בישיבות והקשיב בלבד, וככל שמעורבותו גדלה כך גדלו גם תחומי האחריות שהטילו עליו. כיום, לאחר 18 שנה, אליושה גליקשטרן הוא מנהל הפיתוח של החברה, המתמחה בפתרונות מחשוב נייד לניהול. לפני מספר שנים נכנסה חברת 'מיקרונט' לבורסה, והמחזור השנתי שלה היה כ-42 מיליון שקל. "מעולם לא עסקתי קודם באלקטרוניקה או בפיתוח מעגלים", הוא מספר. "אפשר לומר שתמיד רציתי קריירה מוסיקאלית - אלא שהחלפתי את הפסנתר במחשב. הגורל הוליך אותי לעיסוק הזה. עם הזמן התנסיתי, יצאתי לסיורים במפעלי ייצור כדי ללמוד על התהליכים השונים ולמדתי הכול מהבסיס. הסקרנות הטבעית שלי התחברה לכישרון, ושניהם עזרו לי להתקדם". לדבריו, על אף שהמסלול שעבר נראה פשוט, היו לא מעט קשיים בדרך, שנבעו ברובם מהצורך ללמוד ולצבור ידע במהירות. "בהתחלה הכול חדש ומסובך, אבל אני מאמין, שכמו שערימת לכלוך צריך לנקות ולא לטאטא מתחת לשטיח, כך גם עם הקשיים - צריך להתמודד. בכל יום יש קשיים ומשברים שצריך להתגבר עליהם".

העובדה שגליקשטרן הוא מנהל ללא תואר אקדמי בעוד העובדים שלו הם בעיקר מהנדסים, עלולה הייתה לגרום לחיכוכים ואי נעימויות. לדבריו, הוא מעולם לא נתקל בזלזול בשל חוסר השכלתו הפורמאלית. "כולם מכירים את הסיפור שלי ויש אנשים שמלווים אותי לאורך השנים - הם הכתף שעליה נשענתי, ובלי התמיכה שלהם לא הייתי מצליח". מנכ"ל 'מיקרונט', רפי כץ, אומר: "לגליקשטרן יש לא רק כישרוי למידה יוצאי דופן, אלא גם יחסי אנוש שמסייעים בהפחתת התנגדויות, ויוצרים קשר אישי ומקצועי. הקשר הזה מאפשר לעובדים לקבל את המרות מתוך הערכה גדולה לידע ולהבנה העמוקה שהוא מגלה בכל נושא שהוא נכנס אליו".

גליקשטרן מאמין שפתיחות ללמוד דברים חדשים ורצינות הם המפתח להצלחה בכל תפקיד. כמובן שגם מזל ואנשים טובים בהחלט יכולים לעזור...

תרגיל: ענו על השאלות **לפי הקטע:**

1. מה היו שלבי ההתקדמות של אליושה גליקשטרן בחברה? (4 נק')

- א. _____
 ב. _____
 ג. _____
 ד. _____

2. אליושה גליקשטרן אומר: "... אלא שהחלפתי את הפסנתר במחשב." (שורה 15)

למה הוא מתכוון במשפט זה? (2 נק')

3. מה סייע לאליושה גליקשטרן להתקדם בחברה? (2 נק')

4. האם לדעתכם, המקרה של גליקשטרן יכול לקרות לכל אחד? – הסבירו. (2 נק')

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל כא"ב תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

מבחן לסיום אולפן א'

חלק ב' – לשון וכתובה

(סדרה 139 – גרסה ב')

מאי 2012

משך הזמן לחלק ב': שעה ורבע

אין להשתמש בחומרי עזר

פרטים אישיים:

שם משפחה: _____

שם פרטי: _____

מס' ת.ז.: _____

בהצלחה!



כל הזכויות שמורות

חלק 2: לשון (40 נקודות בסה"כ)

סעיף ב': (15 נק' בסה"כ)

(1) הוא שחקן מפורסם ויש לו תוכנית-טלוויזיה. (4 נק')

כתבו ברבים: _____

(2) כאשר אנחנו נותנים לאימא את המתנה, היא מתרגשת מאוד. (4 נק')

כתבו בעבר: _____

(3) תלמידי בית ספר 'הכרמל' אירגנו פגיש מחזוריים. הכנס נערך השבוע בבית הספר. (4 נק')

כתבו בעתיד: _____

(4) אחרי סיום הלמודים החליטו שרה ושמואל לעבוד _____ לחסוך כסף לטיול באפריקה.

ההורים הבטיחו להלוות _____ כסף, ולהצטרף _____ בסוף הטיול. (3 נק')

להם, בשבילם, אליהם, כאשר, כי, כדי

סעיף ג': (15 נק' בסה"כ)

(5) מנהלי נמל-אשדוד החליטו לוותר על דרישותיהם לתוספות שכר מיוחדות. (4 נק')

כתבו ביחיד: _____ החליט לוותר על _____

(6) אילו הייתם סומכים עליו, הוא לא היה מאכזב אתכם. (4 נק')

כתבו בעתיד: אם _____

7) **סביל** (פסיבי): עקב כניסת אוויר קר לאזור הורגשה ירידה חדה בטמפרטורות, וכל הטיולים של בתי הספר בוטלו על-ידי המנהלים. (4 נק')

כתבו ב**פעיל** (אקטיבי): עקב כניסת אוויר קר לאזור _____ ירידה חדה בטמפרטורות, והמנהלים _____ כל הטיולים של בתי הספר.

8) השלימו את המשפט מתוך רשימת המילים למטה.

בעיתונות פורסם אתמול, שהמשטרה פשטה על משרדי העירייה והוציאה _____

מסמכים ותיקים. _____ יעצרו כמה פקידים _____ לחקור אותם. (3 נק')

כי, מהם, על, מפני ש, אותם, ייתכן ש, על מנת

סעיף ד': (10 נק' בסה"כ)

9) הרחיבו את המשפט. (4 נק')

השתמשו ב**בשתיים** מתוך ארבע מילות הקישור והחיבור.

המשבר הכלכלי נמשך...

אולם, אם כי, מאחר ש, לפי שעה,

א. _____

ב. _____

10) **סביל** (פסיבי): בישיבת הוועד הארצי של עובדי הבנק הוחלט, כי מחר לא יושבתו הסניפים על-ידי העובדים, כדי לא לפגוע במקבלי הקצבאות. השביתה תחודש על-ידי העובדים בסוף השבוע. (6 נק')

כתבו ב**פעיל** (אקטיבי): _____

חלק 3: כתיבה (30 נק' בסה"כ)

1) מצאתם ארנק של כסף בחצר האולפן ואתם רוצים להחזיר אותו.
כתבו מודעה.

(10 נקודות)

___/___/___
